

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«16» жовтня 2025 року

№ 60/238-рп/к

справа № 181/60/238-рп/к.25

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в Чернігівській області від 15.10.2025 № 60-03/628-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в межах повноважень та завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 18.06.2025 № 8-01/105-АМ здійснено розгляд заяви фізичної особи-підприємця Нікітенка Володимира Володимировича (далі – ФОП Нікітенко В.В., Заявник) від 16.06.2025 № 1606-2 (вх. № 60-01/47-АМ від 19.06.2025) про порушення Київською сільською радою (далі – Рада) законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді односторонньої відмови Ради від договору на надання послуг з поводження з побутовими відходами на певній території населеного пункту від 17.12.2021 б/н, укладеного між Радою та ФОП Нікітенком В.В., та прийнятті виконавчим комітетом Ради рішення від 19.05.2025 № 345 «Про проведення конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території Київської громади», яким оголошено проведення нового конкурсу з визначення виконавця зазначених послуг (далі – Заява).
- (2) Відділенням направлено до Ради лист про надання інформації від 03.07.2025 № 60-02/5767е.
- (3) Листом від 18.07.2025 № 02-09/1025 (вх. № 60-01/4181 від 21.07.2025) Рада надала до Відділення запитовану інформацію.

- (4) Відділенням направлено до комунального підприємства «Киїнське» Киїнської сільської ради (далі – КП «Киїнське») вимогу про надання інформації від 03.07.2025 № 60-02/5768е.
- (5) Листом від 17.07.2025 № 80 (вх. № 60-01/4167 від 18.07.2025) КП «Киїнське» надало відповідь на вимогу Відділення.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (6) Киїнська сільська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація з обмеженим доступом]*, місцезнаходження: *[інформація з обмеженим доступом]*. Вид діяльності за КВЕД *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (7) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (8) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (9) Згідно із частиною першою статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, які представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (10) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними відповідним радам.
- (11) Частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (12) Виконавчим органом Ради є виконавчий комітет Киїнської сільської ради (далі – Виконком), який не має статусу окремої юридичної особи.
- (13) Виконком відповідно до статей 51, 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту виконавчого комітету Киїнської сільської ради, затвердженого рішенням Виконкому від 19.11.2020 № 179, утворений Радою на строк її повноважень і забезпечує розгляд і вирішення питань, віднесених до відання виконавчих органів Ради.
- (14) Виконком є підзвітним і підконтрольним Раді, в межах своїх повноважень приймає рішення (стаття 144 Конституції України, частина шоста статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»), які є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також

громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території (частина перша статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

- (15) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (16) Згідно із статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (17) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Київської сільської ради із суб'єктами господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (18) Відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів господарювання на ринку послуг із збирання та перевезення побутових відходів (до липня 2023 року – ринок послуг з вивезення побутових відходів), регулювались/регулюються наступним актами:
- Законом України «Про відходи» [втратив чинність та діяв до 09.07.2023];
 - Законом України «Про управління відходами» [набрання чинності з 09.07.2023];
 - Законом України «Про житлово-комунальні послуги» [в редакції від 01.05.2021];
 - Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [в редакції від 29.08.2021];
 - Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» (далі – Порядок № 1173) [втратив чинність 30.08.2023 на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918];
 - Порядком проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок № 918) [набрання чинності з 30.08.2023];
 - Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (далі – Правила № 1070) [втратили чинність 15.08.2023 на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835];
 - Правилами надання послуги з управління побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 (далі – Правила № 835) [набрання чинності з 15.08.2023].
- (19) Відповідно до підпунктів 6 та 23 пункту «а» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами) [в редакції від 29.08.2021] до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належало, зокрема, вирішення питань поводження з побутовими відходами, знешкодження та захоронення трупів тварин, а також визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (20) До набрання чинності 09.07.2023 Закону України «Про управління відходами» діяв Закон України «Про відходи», частиною третьою та одинадцятю статті 35¹ якого

передбачалося, що виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту (наразі – послуга із збирання та перевезення побутових відходів) визначав орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

(21) Так, статтею 1 Закону України «Про відходи» визначено, що:

побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов’язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

джерело утворення побутових відходів – об’єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий будинок, підприємство, установа, організація, земельна ділянка);

послуги з поводження з побутовими відходами – послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

(22) Послуги з поводження з побутовими відходами є комунальними послугами (пункт 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» [в редакції від 01.05.2021]).

(23) Згідно з пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мали право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

(24) Відповідно до пункту 3 Правил № 1070 послуги з поводження з побутовими відходами надавались суб’єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

(25) Згідно з пунктом 4 Правил № 1070 збирання та перевезення побутових відходів здійснювалось спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

(26) Процедура підготовки та проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту була встановлена Порядком № 1173.

(27) Згідно з пунктом 3 Порядку № 1173 учасниками конкурсу могли бути суб’єкти господарювання:

- установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами;
- які могли забезпечити виконання обов’язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(28) Кількість учасників конкурсу не обмежувалась.

(29) Відповідно до пункту 4 Порядку № 1173 підготовка та проведення конкурсу забезпечувались виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією, у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб’єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

(30) Пунктом 30 Порядку № 1173 було встановлено, що організатор конкурсу протягом не більш як п’яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним

актом, який оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті, рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років. У разі, коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організується і проводиться новий конкурс.

- (31) З переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту (пункт 31 Порядку № 1173).
- (32) У липні 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами».
- (33) Згідно з пунктом 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами, зокрема, є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (34) Частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами», пунктом 6 Правил № 835 встановлено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (35) Отже, виконавчі комітети сільської, селищної, міської ради є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги з вивезення побутових відходів (наразі – послуги зі збирання та перевезення побутових відходів) на певній території населеного пункту.
- (36) Таким чином, після проведення органами місцевого самоврядування конкурсного відбору виконавців послуг з вивезення побутових відходів (наразі – послуг зі збирання та перевезення побутових відходів) та прийняття рішення про визначення переможцем певного суб'єкта господарювання, останній для споживачів цих послуг набуває структурних ознак монопольного (домінуючого) становища на відповідному ринку у визначених територіальних межах певного населеного пункту (міста, села, громади).
- (37) Разом з цим, пунктом 6 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про управління відходами» встановлено, що виконавчі органи місцевих рад визначають комунальне підприємство – адміністратора послуги з управління побутовими відходами у строк не більше шести місяців з дня набрання чинності цим законом (тобто до 09.01.2024).
- (38) До визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами та встановлення тарифу на послугу з управління побутовими відходами функції виконавця послуги з управління побутовими відходами здійснює суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому порядку.

- (39) Суб'єкти господарювання, визначені виконавцями послуг з вивезення побутових відходів, що на момент набрання чинності цим Законом мають чинний договір на надання відповідних послуг з органами місцевого самоврядування, повинні переукласти такий договір з адміністратором (у разі його визначення). Договір про надання послуги з управління побутовими відходами переукладається на той самий строк, на який він був укладений з органом місцевого самоврядування.
- (40) Згідно з частинами першою та другою статті 25 Господарського кодексу України [втратив чинність 28.08.2025 на підставі Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025 № 4196-IX] держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (41) Органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (42) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольним комітетом України.
- (43) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (44) Отже, реалізація Радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. ВСТАНОВЛЕНІ ОБСТАВИНИ

- (45) Відповідно до інформації, розміщеної за посиланням <https://kyinska-gromada.gov.ua/news/1739365921/>, у складі Київської територіальної громади перебуває 6 населених пунктів: с. Київка – адміністративний центр, с. Гуцин, с. Жавинка, с. Павлівка, с. Трисвятська Слобода, с. Шестовиця. Площа територіальної громади: 109,287 км². Станом на 01.01.2025 чисельність населення громади складає 6272 особи.
- (46) За даними Заявника (лист від 16.06.2025 № 1606-2, вх. № 60-01/47-АМ від 19.06.2025) та Ради (лист від 18.07.2025 № 02-09/1025, вх. № 60-01/4181 від 21.07.2025), на підставі рішення Виконкому від 13.10.2021 № 192 «Про підготовку до проведення конкурсу на надання послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) твердих побутових відходів на території Київської сільської ради» в жовтні 2021 року було оголошено конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) твердих побутових відходів на території с. Київка, с. Гуцин, с. Жавинка, с. Павлівка, с. Трисвятська Слобода, с. Шестовиця.
- (47) Згідно з Протоколом від 03.12.2021 № 2 засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) твердих побутових відходів на території Київської сільської

ради (далі – Протокол засідання), конкурсні пропозиції надійшли від двох учасників – ТОВ «ГОЛД С» та ФОП Нікітенка В.В.. За результатами оцінки поданих учасниками пропозицій, конкурсна пропозиція ФОП Нікітенка В.В. відповідала переважній більшості критеріїв відповідності, встановлених у конкурсній документації.

- (48) Таким чином переможцем конкурсу, виконавцем послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) побутових відходів на території Київської сільської ради було визначено ФОП Нікітенка В.В. (РНОКПП [інформація з обмеженим доступом], адреса реєстрації: [інформація з обмеженим доступом]; види діяльності за КВЕД, зокрема: [інформація з обмеженим доступом]).
- (49) Рішенням Виконкому від 09.12.2021 № 225 «Про результати проведення конкурсу на надання послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) твердих побутових відходів на території Київської сільської ради» (далі – Рішення № 225) було затверджено Протокол засідання та визначено ФОП Нікітенка В.В. виконавцем послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) побутових відходів на території Київської сільської ради строком на 5 років.
- (50) Між Радою та ФОП Нікітенком В.В. було укладено договір на надання послуг з поводження з побутовими відходами на певній території населеного пункту від 17.12.2021 б/н (далі – Договір) із строком дії до 31.12.2026.
- (51) Умовами Договору передбачено, що Договір може бути достроково розірваним за згодою сторін, а також внаслідок односторонньої відмови від договору замовника, яка допускається у разі систематичного порушення виконавцем його умов (не менш як три порушення, встановлені за результатами контролю, проведеного замовником чи уповноваженими органами державного нагляду (контролю). Одностороння відмова замовника від договору допускається у разі вчинення виконавцем таких порушень:
- недотримання графіка вивезення побутових відходів (за винятком настання обставин непереборної сили), погодженого з органом місцевого самоврядування;
 - невиконання вимог законодавства про відходи, санітарних норм і правил, Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, актів замовника, рішень конкурсної комісії;
 - залучення до роботи на маршрутах водіїв, що не пройшли відповідної підготовки;
 - більш як два випадки порушення водіями виконавця з власної вини вимог законодавства про дорожній рух;
 - незабезпечення виконавцем належного контролю за технічним станом транспортних засобів;
 - набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо працівника виконавця.
- Дія договору припиняється у разі, коли:
- закінчився строк, на який його укладено;
 - виконавець протягом 30 (тридцяти) календарних днів з моменту набрання чинності цим договором не розпочав надавати послуги на всіх об'єктах утворення побутових відходів, зазначених у пункті 3 цього договору.
- (52) У 2024 році на підставі «Форм передачі права власності між Київською сільською радою та Програмою Розвитку ООН» від 16.04.2024 № UNDP-2024/1786-10 та від 21.06.2024 № UNDP-2024/2019-8, Програмою Розвитку ООН (далі – ПРООН) було безвідплатно та безповоротно передано в якості міжнародної технічної допомоги для постраждалих від військової агресії громад, а Радою прийнято право власності на витратні матеріали та обладнання, зокрема сміттєвози FORD 2533 12 М3 у кількості 3 одиниць та сміттєві баки у кількості 6000 одиниць (ємністю 120 л), 100 одиниць (ємністю 1100 л).

- (53) Рішенням двадцять восьмої сесії восьмого скликання Ради від 12.07.2024 «Про передачу комунального майна у господарське відання КП «Киїнське» Киїнської сільської ради» зазначене вище майно, що є об'єктом комунальної власності Киїнської територіальної громади, було вилучено з оперативного управління Ради та передано у господарське відання КП «Киїнське».
- (54) За повідомленням ФОП Нікітенка В.В., 22 жовтня 2024 року на офіційній сторінці Ради у соціальній мережі Фейсбук (за посиланням <https://www.facebook.com/profile.php?id=61564422455560>) з'явилося оголошення про те, що 25 жовтня 2024 року буде збиратись сміття не надавачем послуг, наступного змісту: «Увага, усім, хто бере участь у програмі сортування сміття. Вивезення сортованого сміття буде відбуватись 28 жовтня (п'ятниця). Під час збирання у населеному пункті загального сміття за графіком, викидати відсортоване не потрібно. Ані ресурсоцінне, ані змішане. Для цього буде окрема машина 25 жовтня 2024 року. Всі деталі та подробиці дізнавайтесь за телефонами, якими реєструвались для участі» (мова оригіналу).
- (55) ФОП Нікітенко В.В. листом від 23.10.2024 № 2310-1 звернувся до Ради з вимогою надати роз'яснення щодо даної публікації, посилаючись на належне виконання ним умов Договору.
- (56) Рада листом від 28.11.2024 № 02-09/1515 повідомила ФОП Нікітенка В.В., що в жовтні 2024 року було організовано окремий збір відходів з метою проведення обрахунку цільових показників з підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів.
- (57) Разом з цим, листом від 28.11.2024 № 02-09/1520 Рада повідомила ФОП Нікітенка В.В. про односторонню відмову від Договору, у зв'язку з необхідністю виконання норм положень Закону України «Про управління відходами», який набув чинності 09.07.2023, а також зауважила, що підставою для односторонньої відмови від Договору є невиконання вимог законодавства про відходи, які не можуть бути виконані внаслідок того, що законодавство про відходи суттєво змінилося та виникла об'єктивна необхідність у приведенні Договору та управління відходами у відповідність до законодавства.
Також Рада повідомила, що в межах Киїнської сільської ради буде створене спеціальне ДП «АУПВ», якому планується надати повноваження адміністратора послуг з управління відходами.
- (58) У відповідь ФОП Нікітенко В.В. листом від 02.12.2024 № 0212-1 повідомив Раду, що категорично заперечує проти застосування останньою права на односторонню відмову замовника від Договору як такої, що не допускається законом або Договором, оскільки в самому Договорі чітко визначені умови зміни, розірвання, припинення дії цього Договору.
Також ФОП Нікітенко В.В. наголосив, що ним виконуються абсолютно всі умови Договору в повному обсязі та згідно з нормами чинного законодавства, у тому числі зі сторони виконавця відсутні будь-які порушення, зазначені у розділі Договору «Умови зміни, розірвання, припинення дії цього договору». Жодних нарікань та зауважень щодо надання послуг з вивезення побутових відходів не було.
ФОП Нікітенком В.В. належним чином укладені договори зі споживачами, які зареєстровані, проживають та провадять свою діяльність на території Киїнської територіальної громади.
За необхідності внесення змін у Договір, ФОП Нікітенком В.В. було запропоновано привести Договір у відповідність до діючого законодавства шляхом укладення додаткової угоди з подальшим її опублікуванням.

- (59) Крім того, листом від 25.12.2024 № 2512-1 ФОП Нікітенко В.В. направив Раді для розгляду та підписання два екземпляри проєкту Угоди № 1 до Договору, пунктом 1 якої запропоновано викласти Договір у новій редакції згідно з Примірним договором між організатором конкурсу та суб'єктом господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, наведеним у додатку 3 до Порядку № 918.
- (60) За твердженням Заявника (лист від 16.06.2025 № 1606-2, вх. № 60-01/47-АМ від 19.06.2025), відповідь від Ради він не отримав.
- (61) Водночас, 04.01.2025 та 05.01.2025 ФОП Нікітенком В.В. були зафіксовані факти недопущення його, як виконавця послуг з поводження з побутовими відходами, на територію Киїнського ліцею ім. К. Светенка Киїнської сільської ради, про що були складені відповідні акти, та повідомлено Раду листом від 06.01.2025 № 0601-2. Аналогічні дії зафіксовані 01.02.2025 та 02.02.2025, про що були складені відповідні акти та повідомлено Раду листом від 03.02.2025 № 0303-1.
- (62) Слід зазначити, що рішенням Виконкому від 18.12.2024 № 1252 «Про затвердження норм надання послуг з управління побутових відходів для населених пунктів Киїнської сільської територіальної громади» були затверджені та введені в дію з 01.01.2025 норми надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (63) Дані норми були розроблені ФОП Коломійцем С.В. відповідно до укладеного з Радою договору від 24.10.2024 № 109/10. ФОП Коломійцем С.В., на підставі проведених у період з 18.10.2024 по 25.10.2024 досліджень, було складено Звіт про надання послуг «Визначення норм надання послуг з управління побутовими відходами для населених пунктів Киїнської територіальної громади Чернігівського району Чернігівської області» б/д б/н (далі – Звіт). Виходячи зі Звіту, дослідження обсягів утворення твердих побутових відходів виконувались у жовтні 2024 року. Відповідно до Графіку проведення вимірювання (додаток 4 до Звіту), суб'єктом господарювання, який здійснює збирання та перевезення змішаних та/або роздільнозібраних побутових відходів є КП «Киїнське».
- (64) Разом з цим, Виконком рішенням від 30.12.2024 № 1343 надав дозвіл КП «Киїнське» збирати та перевозити побутові відходи, утворені комунальними підприємствами, закладами та установами відповідно до затвердженого списку, а саме:
- Киїнська сільська рада (с. Киїнка);
 - Адміністративне приміщення (с. Трисвятська Слобода);
 - Центр надання адміністративних послуг (с. Киїнка);
 - Адміністративне приміщення (с. Шестовиця);
 - ЗДО ясла-садок «Малютко» (с. Киїнка);
 - Комунальний заклад «Центр дозвілля молоді» (с. Киїнка);
 - Киїнський ліцей імені Костянтина Святенка (с. Киїнка);
 - Трисвятськослобідський ліцей імені Наталії Александрової (с. Трисвятська Слобода);
 - КП «Заклад Киїнська публічна бібліотека» (с. Киїнка);
 - Павлівський будинок культури (с. Павлівка);
 - Шестовицький будинок культури (с. П Шестовиця);
 - Павлівський фельдшерський пункт (с. Павлівка);
 - Трисвятськослобідський фельдшерський пункт (с. Трисвятська Слобода);
 - Приміщення амбулаторії загальної практики сімейної медицини (с. Киїнка).
- (65) Рішенням Виконкому від 15.01.2025 № 18 «Про затвердження графіку вивезення твердих побутових відходів КП «Киїнське», утворених комунальними підприємствами, закладами та установами на території Киїнської сільської ради» було затверджено графік вивезення твердих побутових відходів для КП «Киїнське» на 2025 рік.

- (66) В той же час, Рада направила ФОП Нікітенку В.В. лист від 24.01.2025 № 02-09/128, в якому повторно повідомила, що **ініціює одностороннє розірвання договору**. В листі зазначено про те, що положення Договору не можуть бути виконані внаслідок того, що законодавство про відходи суттєво змінилося і виникла об'єктивна необхідність у приведення договору та управління відходами у відповідність до законодавства, при цьому Закон України «Про управління відходами» не передбачає можливості внесення змін до договору, а вказує про переукладення договору, що можливе лише після його попереднього розірвання.
- (67) 06 лютого 2025 року рішенням тридцять третьої (позачергової) сесії Ради восьмого скликання було створено комунальне підприємство «Адміністратор послуг з управління побутовими відходами» Київської сільської ради (ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація з обмеженим доступом]*) (далі – КП «АПУПВ») та затверджено його статут; визначено наступні види діяльності за КВЕД: *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (68) Відповідно до Статуту КП «АПУПВ» метою діяльності цього підприємства є адміністрування послуги з управління побутовими відходами. Розділом 6 Статуту передбачені наступні права та обов'язки цього підприємства:
- забезпечення функціонування муніципальної системи управління побутовими відходами;
 - укладення за дорученням замовника договорів із суб'єктами господарювання на виконання окремих операцій з управління побутовими відходами;
 - надання послуги з управління побутовими відходами;
 - укладення договорів із споживачами про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - створення єдиної інформаційної бази споживачів для здійснення нарахувань за надану послугу з управління побутовими відходами, обліку стану оплати та заборгованості;
 - проведення претензійно-позовної роботи з боржниками та інформаційних заходів щодо дотримання споживачами вимог нормативних документів у сфері управління побутовими відходами;
 - проведення розрахунку середньозваженого тарифу і подання його у встановленому порядку до сільської ради.
- (69) На виконання вимог абзацу третього пункту 6 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про управління відходами», яким передбачено, що суб'єкти господарювання, визначені виконавцями послуг з вивезення побутових відходів, що на момент набрання чинності Законом № 2320-IX мають чинний договір на надання відповідних послуг з органами місцевого самоврядування, повинні **переукласти такий договір з адміністратором (у разі його визначення) на той самий строк**, на який він був укладений з органом місцевого самоврядування, ФОП Нікітенко В.В. листом від 12.05.2025 № 1205-1 звернувся до КП «АПУПВ» та до Ради з пропозицією переукласти Договір.
- (70) Натомість, рішенням Виконкому від 19.05.2025 № 345 «Про проведення конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території Київської громади» (далі – Рішення № 345) було оголошено новий конкурс з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів та призначено дату його проведення – 01.07.2025.

- (71) 30 травня 2025 року на офіційному сайті Ради (посилання <https://kyinska-gromada.gov.ua/news/1748587413/>) було розміщено оголошення про проведення зазначеного конкурсу відповідно до Рішення № 345.
- (72) У відповідь на пропозицію ФОП Нікітенка В.В. переукласти Договір, Рада листом від 30.05.2025 № 02-09/778 лише надала інформацію про створення КП «АПУПВ» у відповідності до наданих їй пунктом 2 статті 26 Закону України «Про управління відходами» повноважень, а листом від 30.05.2025 № 02-09/779 довела до відома про оголошення Рішенням № 345 нового конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території Киїнської громади.
- (73) В свою чергу, КП «АПУПВ» листом від 25.06.2025 № 12 також лише повідомило ФОП Нікітенка В.В. про створення КП «АПУПВ» як адміністратора послуги з управління побутовими відходами.
- (74) Рішенням Виконкому від 03.07.2025 № 507 «Про визначення переможця конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території населених пунктів Киїнської громади» (далі – Рішення № 507) виконавцем зазначених послуг було визначено КП «Киїнське» з 01.09.2025 строком на 5 років.
- (75) Листом від 28.07.2025 № 02-09/1036 Рада повідомила ФОП Нікітенка В.В., що відповідно до Рішення № 507 з 01.09.2025 надання послуг із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території населених пунктів Киїнської громади здійснюватиметься переможцем конкурсу (тобто КП «Киїнське»).
- (76) Слід зазначити, що 05.03.2025 ФОП Нікітенком В.В. було подано позов до Господарського суду Чернігівської області (справа № 927/213/25) щодо визнання недійсним односторонній правочин щодо одностороннього розірвання Радою Договору.
- (77) Рішенням Господарського суду Чернігівської області від 28.07.2025 позов ФОП Нікітенка В.В. було задоволено.
- (78) У відповідь на лист Відділення про надання інформації від 03.07.2025 № 60-02/5767е, Рада листом від 18.07.2025 № 02-09/1025 (вх. № 60-01/4181 від 21.07.2025) повідомила зокрема, що *у відносинах з ФОП Нікітенком В.В. Рада виступає і органом місцевої влади, і споживачем послуг. Як споживач послуг, Рада має право розірвати договір про надання комунальної послуги, що відповідає положенням Закону України «Про управління відходами», адже власник відходів може самостійно розпоряджатися власними відходами і передавати їх на переробку безпосередньо оброблювачу відходів. У цьому полягає принцип зменшення утворення відходів. Як орган самоврядування, Рада забезпечила дію Договору, укладеного з ФОП Нікітенком В.В., з індивідуальними споживачами послуги з вивезення побутових відходів.*
- Підставою прийняття Виконкомом рішення від 30.12.2024 № 1343, яким надано дозвіл КП «Киїнське» збирати та перевозити побутові відходи, утворені комунальними підприємствами, закладами та установами, були зміни у законодавстві та участь Ради у проєкті ПРООН щодо отримання ресурсів для самостійного управління відходами у межах громади.*
- У квітні 2024 року Киїнська громада отримала сучасну техніку для розчищення завалів та переробки відходів руйнувань, а також для транспортування та збору побутових відходів за Програмою розвитку ООН в Україні. Техніка обліковується на балансі КП «Киїнське», яке може здійснювати збирання та перевезення, а також відновлення та видалення побутових відходів.*

У липні 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами», що змінило підхід до порядку управління відходами. Рада не має можливості продовжувати угоду з ФОП Нікітенком В.В. у частині вивезення сміття від комунальних підприємств, установ та організацій.

- (79) ФОП Нікітенко В.В., в свою чергу, листом від 16.06.2025 № 1606-2 (вх. № 60-01/47-АМ від 19.06.2025) повідомив Відділення, що з моменту вступу Договору в дію, він, як виконавець послуг з поводження з побутовими відходами, належним чином виконував умови Договору та свої зобов'язання, будь-яких претензій зі сторони замовника не надходило.
- (80) Виходячи з викладеного, у грудні 2021 року на території Киїньської сільської ради був проведений відповідний конкурс, перемогу в якому здобув ФОП Нікітенко В.В., котрий внаслідок проведення Виконкомом конкурентного відбору набув статусу виконавця послуг з вивезення (збирання, вивезення та захоронення) твердих побутових відходів на території Киїньської сільської ради (зокрема населених пунктів: с. Киїнка, с. Гуцин, с. Жавинка, с. Павлівка, с. Трисвятська Слобода, с. Шестовиця) **строком на 5 років (до 31.12.2026)**.
- (81) У липні 2025 року Виконком Рішенням № 507 визначив КП «Киїньське» виконавцем послуг із здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та роздільнозібраних побутових відходів на території населених пунктів Киїньської громади (а саме: с. Киїнка, с. Гуцин, с. Жавинка, с. Павлівка, с. Трисвятська Слобода, с. Шестовиця) **строком на 5 років (з 01.09.2025)**.
- (82) За результатом аналізу матеріалів, досліджених у ході розгляду Заяви, Відділенням не виявлено обставин, за яких Рада мала підстави на дострокове розірвання чи односторонню відмову від Договору, укладеного з ФОП Нікітенком В.В..
- (83) Постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 затверджено Порядок проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіональних та місцевих планів управління відходами на відповідній території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів.
- (84) Згідно з пунктом 9 Порядку № 918 підставами для проведення конкурсу є:
- необхідність визначення вперше суб'єкта господарювання, що здійснює операції із збирання та перевезення побутових відходів за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів;
 - необхідність повторного проведення конкурсу як такого, що не відбувся;
 - закінчення через три місяці строку дії договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів;
 - розірвання договору або припинення дії договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до законодавства;
 - ліквідація суб'єкта господарювання, що здійснює операції із збирання та перевезення побутових відходів, або застосування до такого суб'єкта господарювання судової процедури банкрута.
- (85) Жодного відповідного рішення про скасування Рішення № 225 ні Радою, ні її виконавчим комітетом не приймалось, в судовому порядку незаконним воно також не визнавалось, тобто на момент оголошення нового конкурсу Рішення № 225 було чинне.
- (86) Таким чином, рішення щодо обрання на конкурентних засадах нового виконавця послуг із здійснення операцій із збирання та перевезення змішаних та

роздільнозібраних побутових відходів на території населених пунктів Киїнської сільської ради у той час, коли в територіальних межах Киїнської громади здійснював діяльність обраний за результатами конкурсного відбору 2021 року суб'єкт господарювання строком на 5 років, не є підставою для розірвання договору, укладеного за результатами проведення цього конкурсу.

- (87) Одностороння відмова Ради від укладеного з ФОП Нікітенком В.В. Договору позбавила ФОП Нікітенка В.В. здобутого завдяки конкурентним механізмам права на здійснення господарської діяльності (зокрема, до 31.12.2026) з поводження з побутовими відходами в територіальних межах Киїнської сільської ради, що призвело до обмеження конкуренції на відповідному ринку.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (88) Відповідно до частини першої статті 180 Господарського кодексу України [втратив чинність 28.08.2025 на підставі Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025 № 4196-IX] зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства.
- (89) Також, згідно з частиною третьою статті 205 Господарського кодексу України [втратив чинність 28.08.2025 на підставі Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025 № 4196-IX] господарське зобов'язання припиняється неможливістю виконання у разі ліквідації суб'єкта господарювання, якщо не допускається правонаступництво за цим зобов'язанням.
- (90) Приписами частини першої статті 651 Цивільного кодексу України встановлено, що зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом.
- (91) При цьому частиною другою статті 651 Цивільного кодексу України встановлено, що договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом.
- (92) У відповідності до норм Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі комітети, сільські, селищні, міські ради наділені управлінською функцією створити умови для набуття суб'єктами господарювання права здійснювати певну господарську діяльність, зокрема щодо вивезення побутових відходів. Реалізація такого права вчиняється на підставі укладеного договору для надання відповідних послуг в межах визначеної території.
- (93) Оскільки, за відсутності взаємної згоди щодо розірвання Договору, він є чинним, незмінним та нерозірваним, ФОП Нікітенко В.В., наразі є належним виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами в територіальних межах Киїнської сільської ради (зокрема, до 31 грудня 2026 року).
- (94) Приймаючи рішення щодо проведення нового конкурсу, Виконком мав враховувати можливі негативні наслідки для діючого виконавця послуг, заходи подальшого поводження з побутовими відходами на відповідній території, а також права, свободи та інтереси споживачів послуг ФОП Нікітенка В.В., уникаючи дій, що містять ознаки

дискримінації останнього в частині обмеження законного права відповідно до Договору на надання ним послуг.

- (95) Абзацом третім пункту 6 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про управління відходами» встановлено, що суб'єкти господарювання, визначені виконавцями послуг з вивезення побутових відходів, що на момент набрання чинності цим Законом мають чинний договір на надання відповідних послуг з органами місцевого самоврядування, повинні переукласти такий договір з адміністратором (у разі його визначення). Договір про надання послуги з управління побутовими відходами переукладається на той самий строк, на який він був укладений з органом місцевого самоврядування.
- (96) При цьому, законодавством у сфері управління відходами не передбачено обов'язок виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, у разі наявності діючих договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів (укладених за результатами проведення відповідного конкурсу до дати набрання чинності України «Про управління відходами», тобто до 09.07.2023), провести нові конкурси на визначення виконавця відповідних послуг за новими правилами та порядками, з огляду на встановлення законодавством нових вимог і термінології у сфері управління побутовими відходами.
- (97) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.
- (98) Статтею 42 Конституції України передбачено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускається неправомірне обмеження конкуренції.
- (99) Відповідно до частини третьої статті 18 Господарського кодексу України [втратив чинність 28.08.2025 на підставі Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025 № 4196-IX] органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.
- (100) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (101) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (102) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого

самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (103) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (104) *Таким чином, дії Київської сільської ради, які полягають в односторонньому розірванні укладеного з ФОП Нікітенком В.В. договору на надання послуг з поводження з побутовими відходами на певній території населеного пункту від 17.12.2021 б/н, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку послуг з поводження з побутовими відходами (наразі – послуг із збирання та перевезення побутових відходів) в територіальних межах Київської територіальної громади.*

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI і пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи, у зв'язку з наявністю в діях Київської сільської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація з обмеженим доступом]) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку послуг з поводження з побутовими відходами (наразі – послуг із збирання та перевезення побутових відходів) в територіальних межах Київської територіальної громади.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Відділу досліджень і розслідувань в Чернігівській області Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

**Голова адміністративної колегії –
голова Відділення**

Андрій ПОГОРСЛОВ